



Συμβούλιο
της Ευρωπαϊκής Ένωσης

Βρυξέλλες, 24 Νοεμβρίου 2017
(OR. en)

14821/17

COEST 324

ΣΗΜΕΙΩΜΑ

Αποστολέας:	Γενική Γραμματεία του Συμβουλίου
Αποδέκτης:	Αντιπροσωπίες
Θέμα:	Κοινή Δήλωση της Συνόδου Κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης (Βρυξέλλες, 24 Νοεμβρίου 2017)

Διαβιβάζεται συνημμένως στις αντιπροσωπίες η Κοινή Δήλωση της Συνόδου Κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, όπως συμφωνήθηκε από τους συμμετέχοντες της συνόδου κορυφής στις 24 Νοεμβρίου 2017 στις Βρυξέλλες.

Κοινή Δήλωση της Συνόδου Κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης

Βρυξέλλες, 24 Νοεμβρίου 2017

Οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων και οι αντιπρόσωποι της Δημοκρατίας της Αρμενίας, της Δημοκρατίας του Αζερμπαϊτζάν, της Δημοκρατίας της Λευκορωσίας, της Γεωργίας, της Δημοκρατίας της Μολδαβίας και της Ουκρανίας, οι αντιπρόσωποι της Ευρωπαϊκής Ένωσης και οι αρχηγοί κρατών ή κυβερνήσεων των κρατών μελών της συνεδρίασαν στις Βρυξέλλες στις 24 Νοεμβρίου 2017. Στη σύνοδο κορυφής ήταν επίσης παρόντες ο Πρόεδρος του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου, καθώς και εκπρόσωποι της Επιτροπής των Περιφερειών, της Ευρωπαϊκής Οικονομικής και Κοινωνικής Επιτροπής, της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Επενδύσεων και της Ευρωπαϊκής Τράπεζας Ανασυγκρότησης και Ανάπτυξης, της Διάσκεψης των Τοπικών και Περιφερειακών Αρχών για την Ανατολική Εταιρική Σχέση και της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης Euronest.

1. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής επιβεβαιώνουν εκ νέου ότι αποδίδουν μεγάλη σημασία στην Ανατολική Εταιρική Σχέση ως ειδική διάσταση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας. Επαναλαμβάνουν την κοινή δέσμευσή τους σε αυτήν τη στρατηγική και φιλόδοξη εταιρική σχέση που, βασισμένη σε κοινές αξίες, αμοιβαία συμφέροντα και αμοιβαία κατανόηση, στην κοινή συμμετοχή και ευθύνη, τη διαφοροποίηση και την αμοιβαία λογοδοσία, φέρνει τις χώρες της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης πιο κοντά στην Ευρωπαϊκή Ένωση. Η σταθερή και ουσιαστική πρόοδος των μεταρρυθμίσεων είναι καίριας σημασίας για να συνεχιστεί η επιτυχία της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης.

2. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής δεσμεύονται εκ νέου να ενισχύσουν τη δημοκρατία, το κράτος δικαίου, τα ανθρώπινα δικαιώματα και τις θεμελιώδεις ελευθερίες, καθώς και τις αρχές και τα πρότυπα του διεθνούς δικαίου που αποτελούν τον πυρήνα της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης. Η Ευρωπαϊκή Ένωση εξακολουθεί να δεσμεύεται ότι θα υποστηρίζει την εδαφική ακεραιότητα, την ανεξαρτησία και τα κυριαρχικά δικαιώματα όλων των εταίρων της. Η πλήρης δέσμευση, ο σεβασμός και η τήρηση των σκοπών και των αρχών που κατοχυρώνονται στον Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, στην Τελική Πράξη του Ελσίνκι του 1975 και στη Χάρτα των Παρισίων που εγκρίθηκε το 1990 από τον ΟΑΣΕ είναι θεμελιώδους σημασίας για το κοινό μας όραμα για μια ειρηνική και αδιαίρετη Ευρώπη. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής επιβεβαιώνουν τα στοιχεία και τις αρχές που περιέχονται σε δηλώσεις προηγούμενων συνόδων κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και υπογραμμίζουν την ακλόνητη πρόθεσή τους να σημειώσουν περαιτέρω πρόοδο όσον αφορά τις δεσμεύσεις που ανέλαβαν σε προηγούμενες συνόδους κορυφής και σε διμερείς συμφωνίες.
3. Στο πλαίσιο αυτό, υπογραμμίζουν ότι η εδραίωση και η προώθηση των κοινών αξιών και αρχών ως προς τις οποίες έχουν δεσμευθεί αποτελούν βασική προτεραιότητα και συνεισφέρουν στην ανάπτυξη ενισχυμένων σχέσεων μεταξύ της ΕΕ και των εταίρων της. Χάρη στους δεσμούς που έχουν αναπτυχθεί μέσω της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι χώρες εταίροι γίνονται πιο ισχυρές εν τη ενώσει και βελτιώνουν την ικανότητά τους να αντιμετωπίζουν τις κοινές προκλήσεις. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής συμφώνησαν ότι η στενότερη συνεργασία και ο μακρόπνοος και συνολικός πολιτικός διάλογος έχουν καθοριστική σημασία για την αντιμετώπιση των κοινών προκλήσεων και για την επίτευξη των κοινών στόχων.
4. Οι συμμετέχοντες τονίζουν ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί η κρατική, οικονομική και κοινωνική ανθεκτικότητα τόσο στην ΕΕ όσο και στις χώρες εταίρους και υπογραμμίζουν τον ρόλο που διαδραματίζει εν προκειμένω η Ανατολική Εταιρική Σχέση στη γειτονία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, όπως περιγράφεται επίσης στη Συνολική Στρατηγική της Ευρωπαϊκής Ένωσης για την Εξωτερική Πολιτική και την Πολιτική Ασφαλείας και στην αναθεώρηση της Ευρωπαϊκής Πολιτικής Γειτονίας.

5. Η Ανατολική Εταιρική Σχέση στηρίζει την υλοποίηση των βασικών παγκόσμιων στόχων πολιτικής που τέθηκαν από την Ατζέντα του 2030 του ΟΗΕ για τη βιώσιμη ανάπτυξη –με την οποία επιδιώκονται ευνομούμενες, πιο ευημερούσες και πιο υπεύθυνες κοινωνίες– και από τη Συμφωνία των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής αναγνωρίζουν ότι ο δυσμενής αντίκτυπος της κλιματικής αλλαγής είναι μία από τις μεγαλύτερες προκλήσεις της εποχής μας, για την αντιμετώπιση των οποίων απαιτούνται συντονισμένες προσπάθειες από όλα τα ενδιαφερόμενα μέρη. Επιβεβαιώνουν πόσο σημαντικό είναι να υπάρχει μια δραστήρια κοινωνία των πολιτών και ισότητα των φύλων για να ελευθερωθεί πλήρως το οικονομικό και κοινωνικό δυναμικό των κοινωνιών τους, να ενισχυθεί η οικονομική ανάπτυξη και να ενδυναμωθεί η κοινωνική συνοχή.
6. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής εκφράζουν τη βαθιά ανησυχία τους για τις συνεχιζόμενες παραβιάσεις των αρχών του διεθνούς δικαίου σε πολλά τμήματα της περιοχής. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής ζητούν να καταβληθούν νέες προσπάθειες ώστε να προαχθεί η ειρηνική διευθέτηση των ανεπίλυτων συγκρούσεων στην περιοχή βάσει των αρχών και των προτύπων του διεθνούς δικαίου. Η επίλυση των συγκρούσεων, η οικοδόμηση εμπιστοσύνης και οι καλές σχέσεις γειτονίας είναι ουσιαστικής σημασίας για την οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και συνεργασία. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τις προσπάθειες και τον ενισχυμένο ρόλο που αναλαμβάνει η ΕΕ στην επίλυση συγκρούσεων και την οικοδόμηση εμπιστοσύνης στο πλαίσιο των υφιστάμενων συμφωνημένων διαπραγματευτικών πλαισίων και διαδικασιών ή για την υποστήριξή τους, μεταξύ άλλων μέσω επιτόπιας παρουσίας, όποτε αυτό απαιτείται.
7. Οι συμμετέχοντες υπογραμμίζουν ότι η Ανατολική Εταιρική Σχέση στοχεύει στη δημιουργία ενός κοινού χώρου δημοκρατίας, ευημερίας, σταθερότητας και αυξημένης συνεργασίας και ότι δεν στρέφεται εναντίον κανενός. Η συνεργασία με τρίτες χώρες είναι δυνατή κατά περίπτωση, εφόσον οι συνδέσεις με άλλους εταίρους απαιτούν ευρύτερη συμμετοχή και συμβάλλουν ώστε να επιτευχθούν οι στόχοι συγκεκριμένων δραστηριοτήτων, καθώς και οι γενικοί στόχοι της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης. Επιβεβαιώνουν το κυρίαρχο δικαίωμα κάθε εταίρου να επιλέγει το επίπεδο φιλοδοξίας και τους στόχους που θέλει να επιδιώκει στις σχέσεις του με την Ευρωπαϊκή Ένωση.

8. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τα έως τώρα επιτεύγματα της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και την ενισχυμένη διαφοροποίηση στις διμερείς σχέσεις ανάμεσα στην ΕΕ και κάθε μία από τις χώρες εταίρους. Το πεδίο εφαρμογής και ο βαθμός εμβάθυνσης της συνεργασίας καθορίζονται από τις επιδιώξεις και τις ανάγκες της ΕΕ και των εταίρων, καθώς και από τον ρυθμό και την ποιότητα των μεταρρυθμίσεων.
9. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής επικροτούν την πλήρη θέση σε ισχύ των συμφωνιών σύνδεσης και των σφαιρικών και σε βάθος ζωνών ελευθέρων συναλλαγών με τη Γεωργία, τη Δημοκρατία της Μολδαβίας και πιο πρόσφατα με την Ουκρανία μετά από την απόφαση που ελήφθη τον Δεκέμβριο του 2016 από τους αρχηγούς κρατών ή κυβερνήσεων της ΕΕ.
10. Στο πλαίσιο αυτό, οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής αναγνωρίζουν τις ευρωπαϊκές φιλοδοξίες και την ευρωπαϊκή επιλογή των συγκεκριμένων εταίρων, όπως αναφέρονται στις συμφωνίες σύνδεσης. Οι συμφωνίες προβλέπουν την επιτάχυνση της πολιτικής σύνδεσης και της οικονομικής ολοκλήρωσης με την Ευρωπαϊκή Ένωση. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την υποστήριξη που παρέχει η ΕΕ για την εφαρμογή τους. Στο πλαίσιο αυτό, διατηρώντας συγχρόνως τον συμμετοχικό χαρακτήρα της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, ήρθε η ώρα να εμπλακούν οι εταίροι των ΣΣ/DCFTA, όπως οι ίδιοι ζήτησαν, σε κοινές συζητήσεις για την πρόοδο, τις ευκαιρίες και τις προκλήσεις που αφορούν τις μεταρρυθμίσεις που σχετίζονται με τις συμφωνίες σύνδεσης με στόχο, μεταξύ άλλων, να διευκολυνθεί η πλήρης εφαρμογή των ΣΣ/DCFTA.
11. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την υπογραφή της συνολικής και ενισχυμένης συμφωνίας εταιρικής σχέσης μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της Αρμενίας στο περιθώριο της συνόδου κορυφής. Οι συμμετέχοντες χαιρετίζουν την ικανοποιητική πρόοδο που έχει σημειωθεί στις τρέχουσες διαπραγματεύσεις μεταξύ Ευρωπαϊκής Ένωσης και Αζερμπαϊτζάν για μια νέα συμφωνία-πλαίσιο. Εκτιμούν το γεγονός ότι η πολιτική της ΕΕ για ανάπτυξη σχέσεων υπό κριτικό πρίσμα με τη Λευκορωσία έχει καταστεί πιο ολοκληρωμένη, μεταξύ άλλων στο πλαίσιο της Ομάδας Συντονισμού ΕΕ-Λευκορωσίας, του διαλόγου για τα ανθρώπινα δικαιώματα και του διαλόγου για το εμπόριο.

12. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τη συνεχιζόμενη στήριξη που παρέχει στην Ανατολική Εταιρική Σχέση η ΕΕ μέσω της πλήρους και στοχευμένης χρησιμοποίησης του Ευρωπαϊκού Μηχανισμού Γειτονίας –ο οποίος περιλαμβάνει προγράμματα διασυνοριακής συνεργασίας– και άλλων διαθέσιμων χρηματοδοτικών μέσων. Η χρηματοδοτική βοήθεια της ΕΕ προς τους εταίρους της θα προϋποθέτει συγκεκριμένα μεταρρυθμιστικά μέτρα. Η βασιζόμενη στην παροχή κινήτρων προσέγγιση της ΕΕ (προσέγγιση των «αναλογικών κερδών») θα εξακολουθήσει να αποφέρει οφέλη στους εταίρους που σημειώνουν την πιο έντονη μεταρρυθμιστική δραστηριότητα. Το Εξωτερικό Επενδυτικό Σχέδιο παρέχει νέες δυνατότητες χρηματοδότησης, ιδίως μέσω της σύστασης του Ευρωπαϊκού Ταμείου για τη Βιώσιμη Ανάπτυξη, το οποίο αναμένεται να κινητοποιήσει με αποτελεσματικό τρόπο σημαντικά ποσά για επενδύσεις.
13. Οι συμμετέχοντες προσβλέπουν στην περαιτέρω αύξηση του δυναμισμού και της αποτελεσματικότητας μιας διευρυμένης και βαθύτερης συνεργασίας στο πλαίσιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, η οποία θα εστιάζει σε απτά οφέλη για τους πολίτες. Υπενθυμίζουν ότι είναι σημαντικό να ενισχυθεί η ενημέρωση του κοινού όσον αφορά τα προγράμματα της ΕΕ που συμβάλλουν στην επίτευξη αυτού του στόχου.
14. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τους 20 στόχους για το 2020 που επιτυγχάνουν απτά αποτελέσματα με διαφανή και συμμετοχικό τρόπο και ενισχύουν την ανθεκτικότητα *[όπως παρουσιάζονται στο Παράρτημα I]*. Προσβλέπουν στην εντατικοποίηση της συνεργασίας στο πλαίσιο της αναθεωρημένης πολυμερούς δομής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης *[όπως παρουσιάζεται στο Παράρτημα II]*, η οποία θα επιτρέψει την καλύτερη στήριξη των επιδιωκόμενων πολιτικών στόχων της εταιρικής σχέσης, συμπεριλαμβανομένης της συνεργασίας μεταξύ των εταίρων. Θα αναπτύξουν μια πιο ολοκληρωμένη, συμμετοχική, διατομεακή και προσανατολισμένη στα αποτελέσματα προσέγγιση της εν λόγω συνεργασίας. Οι συμμετέχοντες υπογραμμίζουν τον ρόλο που διαδραματίζουν οι υπουργικές σύνοδοι όσον αφορά την παροχή πολιτικής καθοδήγησης για την ανάπτυξη σχέσεων σε διάφορους τομείς.

15. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής τονίζουν ότι η χρηστή διακυβέρνηση σε όλα τα επίπεδα αποτελεί βασικό στοιχείο για την εμπιστοσύνη των πολιτών στις κυβερνήσεις τους. Η εφαρμογή των μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση και στον δικαστικό τομέα, καθώς και η καταπολέμηση της διαφθοράς αποτελούν τη βάση όλων των άλλων πολιτικών εν προκειμένω και είναι ουσιαστικής σημασίας για την ενίσχυση της ανθεκτικότητας. Οι συμμετέχοντες συμφωνούν ότι η προώθηση της ανθρώπινης ασφάλειας, η οποία εξαρτάται επίσης από την ανάπτυξη αποτελεσματικών, υπεύθυνων, διαφανών και δημοκρατικών θεσμών, θα μειώσει τα ευάλωτα σημεία των κοινωνιών. Η ικανότητα των χωρών εταίρων να αντέχουν τις πιέσεις που αντιμετωπίζουν θα βελτιωθεί με τη συνεργασία και με τη στήριξη της ΕΕ στη μεταρρύθμιση του τομέα της ασφάλειας, την εφαρμογή της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων, την πάταξη του οργανωμένου εγκλήματος, της εμπορίας ανθρώπων και του λαθρεμπορίου, την αντιμετώπιση της παράτυπης μετανάστευσης, την αντιμετώπιση υβριδικών απειλών, την καταπολέμηση της τρομοκρατίας και του βίαιου εξτρεισμού –μεταξύ άλλων μέσω του διαθρησκευτικού και του διαπολιτισμικού διαλόγου– την πρόληψη της ριζοσπαστικοποίησης, την ενίσχυση της κυβερνοασφάλειας και την καταπολέμηση του εγκλήματος στον κυβερνοχώρο και την ενίσχυση της πρόληψης των καταστροφών, της ικανότητας αντιμετώπισής τους και της διαχείρισης κρίσεων. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής συμφώνησαν ως προς τη σημασία που έχει η αποτελεσματική συνεργασία μεταξύ των ενδιαφερομένων χωρών εταίρων και των σχετικών οργανισμών της ΕΕ για την αντιμετώπιση των παραπάνω προκλήσεων. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής τονίζουν ότι είναι σημαντικό να ενισχυθούν, κατά περίπτωση, ο διάλογος για την ασφάλεια και η συνεργασία στον τομέα της ΚΠΑΑ και χαιρετίζουν, εν προκειμένω, την πολύτιμη συμβολή των εταίρων σε αποστολές και επιχειρήσεις της ΕΕ.

16. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής πιστεύουν ότι η οικονομική και κοινωνική ανάπτυξη και η στήριξη των διαδικασιών μετασχηματισμού βρίσκονται στον πυρήνα της κοινής επιδίωξης για σταθερότητα και ανθεκτικότητα στην ευρωπαϊκή γειτονία. Η διαμόρφωση υγιών πλαισίων οικονομικής πολιτικής και ρυθμιστικών πλαισίων –μεταξύ άλλων μέσω της μόχλευσης των προσπάθειών που καταβάλλουν η Ευρωπαϊκή Ένωση και οι διεθνείς χρηματοδοτικοί οργανισμοί– θα συμβάλει ώστε να δημιουργηθεί ευνοϊκό περιβάλλον για την ανάπτυξη ανταγωνιστικών, πράσινων, ψηφιοποιημένων οικονομιών με γνώμονα την καινοτομία, καθώς και για την προσέλκυση επενδύσεων, τη δημιουργία θέσεων απασχόλησης, την προώθηση της χωρίς αποκλεισμούς βιώσιμης ανάπτυξης και για την αύξηση των εμπορικών συναλλαγών με την ΕΕ και μεταξύ των χωρών εταίρων, έτσι ώστε οι εταίροι να μπορέσουν να εντείνουν τις προσπάθειές τους για πλήρη αξιοποίηση των ζωνών ελεύθερων συναλλαγών. Σε αυτό το πλαίσιο, εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τα αποτελέσματα του 4^{ου} επιχειρηματικού φόρουμ της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2017 στο Τάλιν. Ιδιαίτερα σημαντικό ρόλο θα διαδραματίσει η προώθηση των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων, μεταξύ άλλων με τη διευκόλυνση της πρόσβασής τους στον δανεισμό σε τοπικό νόμισμα, καθώς και με τη βελτίωση της πρόσβασης σε ευρυζωνικές υπηρεσίες υψηλής ταχύτητας και με την πρόοδο όσον αφορά τη μείωση των χρεώσεων περιαγωγής μεταξύ των χωρών εταίρων και, σε μεταγενέστερο στάδιο, ενδεχομένως και με την ΕΕ. Στο πλαίσιο αυτό, οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής συμφώνησαν να συνεργαστούν στον τομέα της εναρμόνισης των ψηφιακών αγορών, προκειμένου τα οφέλη της ψηφιακής ενιαίας αγοράς να επεκταθούν στις χώρες εταίρους.

17. Δεδομένης της σπουδαιότητας της διασύνδεσης, οι συμμετέχοντες συμμερίζονται την άποψη ότι οι καλύτερες και ασφαλέστερες μεταφορικές συνδέσεις προσφέρουν νέες ευκαιρίες για ανάπτυξη και επιτρέπουν τη στενότερη επικοινωνία και τις ανταλλαγές μεταξύ της Ευρωπαϊκής Ένωσης και των χωρών εταίρων, καθώς και μεταξύ των ίδιων των εταίρων. Βασιζόμενοι στον θετικό αντίκτυπο των συμφωνιών για Κοινό Εναέριο Χώρο με τη Γεωργία και τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής υπενθυμίζουν ότι είναι σημαντικό να συναφθεί συμφωνία για Κοινό Εναέριο Χώρο με την Ουκρανία το συντομότερο δυνατόν, καθώς και να υποστηριχθεί η ταχεία ολοκλήρωση των διαπραγματεύσεων για τέτοιες συμφωνίες με την Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν. Αποδίδουν μεγάλη σημασία στη διατροπικότητα και διαλειτουργικότητα των μεταφορικών συνδέσεων, στη βελτίωση των διασυνδέσεων με το δίκτυο ΔΕΔ-Μ σε όλους τους τρόπους μεταφοράς και προσβλέπουν στην υπογραφή διακανονισμών υψηλού επιπέδου μεταξύ της ΕΕ και των χωρών εταίρων προκειμένου να καθοριστούν οι ενδεικτικοί χάρτες σχετικά με τα κεντρικά δίκτυα. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής αναγνωρίζουν ότι είναι σημαντικό να υπάρχει ασφαλής, βιώσιμη, αξιόπιστη και οικονομικά προσιτή ενέργεια για όλους, επισημαίνουν τη σημασία της ασφάλειας του εφοδιασμού και της διαφοροποίησης των πηγών ενέργειας, των προμηθευτών και των διαδρομών και υπογραμμίζουν ότι για τον σκοπό αυτό είναι αναγκαίο να ενεργούν με πνεύμα αλληλεγγύης και μη αποκλεισμού. Η ενεργός συνεργασία των χωρών εταίρων για τη δημιουργία της Ευρωπαϊκής Ενεργειακής Ένωσης είναι ευπρόσδεκτη. Έχουν δεσμευτεί να ενισχύσουν την ενεργειακή ασφάλεια μέσω διασυνδέσεων, καθώς και με τη βιώσιμη χρήση των ενεργειακών πόρων –μεταξύ άλλων με ενίσχυση της ενεργειακής απόδοσης και χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας– με τη μείωση της εξάρτησης και την ενίσχυση της ανθεκτικότητας. Οι συμμετέχοντες τονίζουν επίσης ότι πρέπει να γίνονται δεόντως σεβαστά τα αυστηρότερα δυνατά διεθνή πρότυπα πυρηνικής ασφαλείας και περιβαλλοντικής προστασίας.
- Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής υπογραμμίζουν την προσήλωσή τους στη μετάβαση προς πιο πράσινες, πιο αποδοτικές και πιο βιώσιμες οικονομίες και στη λήψη ενισχυμένων μέτρων για την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή και τον μετριασμό των επιπτώσεών της, καθώς και στην αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προκλήσεων. Η έγκαιρη εφαρμογή των πολυμερών συμφωνιών και των ολοκληρωμένων μεταρρυθμίσεων σε αυτούς τους τομείς παραμένει ζωτικής σημασίας.

18. Οι διαπροσωπικές επαφές, μεταξύ άλλων μέσω εκπαιδευτικών, νεανικών, πολιτιστικών και επιστημονικών ανταλλαγών, και η κινητικότητα φέρνουν τις κοινωνίες πιο κοντά. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής εκφράζουν την ικανοποίησή τους για την αποτελεσματική εφαρμογή των καθεστώτων απαλλαγής από την υποχρέωση θεώρησης για τη Δημοκρατία της Μολδαβίας, τη Γεωργία και την Ουκρανία. Προσβλέπουν στην ενίσχυση της συνεργασίας και στην περαιτέρω πρόοδο στον τομέα της κινητικότητας σε ένα ασφαλές και ελεγχόμενο περιβάλλον, και στην εξέταση, σε εύθετο χρόνο, της δυνατότητας έναρξης διαλόγου για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων με την Αρμενία, υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι για ορθώς διαχειριζόμενη και ασφαλή κινητικότητα, στους οποίους περιλαμβάνεται η αποτελεσματική εφαρμογή των συμφωνιών μεταξύ των μερών για την απλούστευση της έκδοσης θεωρήσεων και για την επανεισδοχή. Οι συμμετέχοντες προσβλέπουν στη στενότερη συνεργασία με όλους τους εταίρους για τον εκσυγχρονισμό των συστημάτων εκπαίδευσης, έρευνας και καινοτομίας και τη βελτίωση των επιδόσεων στον τομέα της ποιότητας και της ανταγωνιστικότητάς τους· παράλληλα διασφαλίζονται ο σεβασμός των δικαιωμάτων που ήδη ασκούνται από άτομα που ανήκουν σε εθνικές μειονότητες –όπως κατοχυρώνονται στις Συμβάσεις των Ηνωμένων Εθνών και του Συμβουλίου της Ευρώπης και τα σχετικά πρωτόκολλα– η μη εισαγωγή διακρίσεων εις βάρος ατόμων που ανήκουν σε μειονότητες και ο σεβασμός της διαφορετικότητας· κατά την μεταρρύθμιση των συστημάτων αυτών λαμβάνεται υπόψη η εμπειρογνωμοσύνη των φορέων του Συμβουλίου της Ευρώπης. Θα δοθεί ιδιαίτερη έμφαση στην υποστήριξη και ενδυνάμωση της νέας γενιάς –όπως τονίστηκε στο 3^ο Φόρουμ Νεολαίας της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης τον Ιούνιο του 2017 στη Βαρσοβία– ιδίως σε ό,τι αφορά την ανάπτυξη των δεξιοτήτων της, τη συμμετοχή της στα κοινά και την αλληλεγγύη, την προώθηση της ακαδημαϊκής κινητικότητας, και την ενίσχυση της απασχολησιμότητας και του επιχειρηματικού της πνεύματος· τούτο θα πραγματοποιηθεί μέσω ενός ολοκληρωμένου πλαισίου πολιτικής για τη νεολαία, καθώς και μέσω της δέσμης μέτρων για τη νεολαία που παρουσίασε η ΕΕ.

19. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής υπογραμμίζουν τον σημαντικό ρόλο που διαδραματίζουν το εύρυθμο περιβάλλον λειτουργίας των μέσων ενημέρωσης και η ελευθερία του λόγου σε μια δημοκρατική, ανθεκτική και ευημερούσα κοινωνία. Αναγνωρίζουν ότι είναι αναγκαίο να αυξηθούν η στήριξη προς τα ανεξάρτητα μέσα ενημέρωσης, ο επαγγελματισμός των μέσων ενημέρωσης, καθώς και η παιδεία για τα μέσα σε ολόκληρη την Ανατολική Εταιρική Σχέση. Συμφωνούν επίσης ότι είναι αναγκαίο να ενισχυθούν περαιτέρω οι προσπάθειες στρατηγικής επικοινωνίας και να αυξηθεί η προβολή της συνεργασίας μεταξύ της ΕΕ και των χωρών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, καθώς και να ευαισθητοποιηθεί το κοινό και να αποκαλυφθεί η παραπληροφόρηση. Σε αυτό το πλαίσιο, εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τη συμβολή της 2^{ης} διάσκεψης μέσων ενημέρωσης της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης που πραγματοποιήθηκε τον Σεπτέμβριο του 2017 στο Κίεβο.
20. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής επιβεβαιώνουν τη σημασία που έχει για την Ανατολική Εταιρική Σχέση η χωρίς αποκλεισμούς συμμετοχή όλων των τμημάτων της κοινωνίας. Έχουν δεσμευτεί να ενισχύσουν την ισότητα μεταξύ ανδρών και γυναικών και να προωθήσουν τη χειραφέτηση των γυναικών, όπως προβλέπεται στο σχέδιο δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου. Η συνεργασία με την κοινωνία των πολιτών –μεταξύ άλλων μέσω του φόρουμ της κοινωνίας των πολιτών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης– και η διευρυμένη προβολή και στοχοθετημένη στήριξη προς τοπικές οργανώσεις της κοινωνίας των πολιτών και κοινωνικούς εταίρους, εξακολουθούν να αποτελούν αναπόσπαστο μέρος της εταιρικής σχέσης, όπως τονίστηκε στη διάσκεψη της κοινωνίας των πολιτών της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης που πραγματοποιήθηκε τον Οκτώβριο του 2017 στο Τάλιν. Εκφράζουν την ικανοποίησή τους για τον ρόλο που διαδραματίζουν οι τοπικές και περιφερειακές αρχές μέσω της Διάσκεψης των Περιφερειακών και Τοπικών Αρχών για την Ανατολική Εταιρική Σχέση (ΔΠΤΑΕΣ) στην προώθηση των στόχων της εταιρικής σχέσης στο πλησιέστερο στους πολίτες επίπεδο διακυβέρνησης. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής ενθαρρύνουν τη στενότερη διακοινοβουλευτική συνεργασία, τον διάλογο και την προώθηση των ανταλλαγών στο πλαίσιο της Κοινοβουλευτικής Συνέλευσης EURONEST, αναγνωρίζοντας σε αυτό το πλαίσιο την σύσταση από το Προεδρείο της EURONEST της «ad hoc Ομάδας για τις Συμφωνίες Σύνδεσης».
21. Οι συμμετέχοντες στη σύνοδο κορυφής αναμένουν την επόμενη σύνοδο κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης που προβλέπεται να πραγματοποιηθεί το 2019, στην οποία προτίθενται να επανεξετάσουν την εφαρμογή των στόχων της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και να παράσχουν κατευθύνσεις για την περαιτέρω ενίσχυση της συνεργασίας στο πλαίσιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης.

Παράρτημα Ι – 20 Στόχοι για το 2020

Η επίτευξη απτών αποτελεσμάτων για τους πολίτες μας βρίσκεται στο επίκεντρο της δέσμευσής μας στο πλαίσιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης. Στο πλαίσιο των τεσσάρων προτεραιοτήτων που συμφωνήθηκαν κατά τη διάσκεψη κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στη Ρίγα το 2015, προσδιορίστηκαν 20 κύριοι τομείς συνδεδεμένοι με στόχους για το 2020. Η επιλογή των συγκεκριμένων στόχων έγινε με γνώμονα την ενίσχυση της κοινής ανθεκτικότητάς μας.

Οι 20 στόχοι για το 2020 σχεδιάστηκαν ως εργαλείο που εκπονήθηκε χωρίς αποκλεισμούς με συμμετοχή όλων των ενδιαφερόμενων μερών. Μια εξορθολογισμένη αρχιτεκτονική για την πολυμερή συνεργασία στο πλαίσιο της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης θα παρακολουθεί εκ του σύνεγγυς και τακτικά την επίτευξη των συμφωνηθέντων στόχων, κατά τρόπο προσανατολισμένο στα αποτελέσματα, ολοκληρωμένο και συστηματικό, εξασφαλίζοντας την κοινή συμμετοχή, την κοινή δέσμευση και τη συμπληρωματικότητα με τις διμερείς προτεραιότητες.

Οριζόντιοι στόχοι

1. Η ύπαρξη δραστήριας κοινωνίας των πολιτών έχει καίρια σημασία για τον δημοκρατικό ιστό της κοινωνίας, τη διαφανή δημόσια διακυβέρνηση, την ανάπτυξη του ιδιωτικού τομέα, τη βιώσιμη και χωρίς αποκλεισμούς οικονομική ανάπτυξη, την προστασία του περιβάλλοντος, την κοινωνική καινοτομία, την κινητικότητα και τις διαπροσωπικές επαφές. Η κοινωνία των πολιτών είναι απαραίτητος εταίρος του κράτους ως κινητήρια δύναμη για μεταρρυθμίσεις και ως παράγοντας προώθησης της λογοδοσίας. Μέσω της ενίσχυσης της τεχνικής εμπειρογνομosύνης και των διαχειριστικών ικανοτήτων των οργανώσεων της κοινωνίας των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων των κοινωνικών εταίρων, θα αυξηθεί η αξία του πολιτικού διαλόγου και της προσανατολισμένης στα αποτελέσματα διαδικασίας λήψης αποφάσεων στις χώρες εταίρους.

2. Η ισότητα των φύλων και η απουσία διακρίσεων θα επιτρέψουν στις χώρες εταίρους να αξιοποιήσουν πλήρως τις οικονομικές και κοινωνικές δυνατότητες εντός των κοινωνιών τους. Θα προωθηθεί περαιτέρω η πλήρης ενημέρωση των κοινωνιών στο εσωτερικό των χωρών εταίρων, σύμφωνα με το σχέδιο δράσης της ΕΕ για θέματα φύλου 2016-2020, τη Σύμβαση για την εξάλειψη όλων των μορφών διακρίσεων κατά των γυναικών και τις αρχές κατά των διακρίσεων. Η ΕΕ θα στηρίζει τη θέσπιση της σχετικής νομοθεσίας, καθώς και τη σύσταση και ενίσχυση αποτελεσματικών φορέων για την ισότητα. Το πρόγραμμα για τη γυναικεία επιχειρηματικότητα θα ενισχύσει τις οικονομικές προοπτικές για τις γυναίκες επιχειρηματίες.
3. Η ενισχυμένη, σαφέστερη και ειδικά προσαρμοσμένη στρατηγική επικοινωνία –μεταξύ άλλων μέσω των δραστηριοτήτων της ειδικής ομάδας East Stratcom– θα συμβάλει ώστε οι πολίτες της ανατολικής γειτονίας να κατανοήσουν καλύτερα την Ευρωπαϊκή Ένωση και οι πολίτες της ΕΕ να κατανοήσουν καλύτερα τις χώρες εταίρους και την ανατολική εταιρική σχέση. Η στήριξη για την πολυφωνία και την ανεξαρτησία των μέσων ενημέρωσης στις χώρες εταίρους θα συνεχίσει να βελτιώνει τη λογοδοσία, καθώς και την ανθεκτικότητα έναντι της παραπληροφόρησης.

Οικονομική ανάπτυξη και ευκαιρίες της αγοράς

4. Θα απελευθερωθούν οι δυνατότητες ανάπτυξης των μικρών και μεσαίων επιχειρήσεων (ΜΜΕ) των χωρών εταίρων μέσω του προγράμματος «EU4Business», κατάλληλων εθνικών προγραμμάτων στήριξης, καθώς και μέσω της βελτίωσης του περιβάλλοντος λειτουργίας των ΜΜΕ στις χώρες εταίρους. Η θεσμοθέτηση του διαλόγου δημόσιου και ιδιωτικού τομέα, η στήριξη προς τους οργανισμούς στήριξης των επιχειρήσεων που επικεντρώνονται στον πελάτη και η δημιουργία ενός νέου δικτύου περιφερειακής οικονομικής διπλωματίας για την αύξηση του εμπορίου και την προώθηση των επενδύσεων στην ανατολική γειτονία θα ενισχύσουν περαιτέρω τις δυνατότητες βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης.

5. Θα αντιμετωπιστούν τα κενά στην πρόσβαση στη χρηματοδότηση και τη χρηματοοικονομική υποδομή, με στόχο την αποτελεσματική επίτευξη βιώσιμης οικονομικής ανάπτυξης και τον μετασχηματισμό. Θα στηριχθούν η εμβάθυνση και η διεύρυνση των κεφαλαιαγορών, μεταξύ άλλων μέσω πιλοτικών προγραμμάτων για μεταρρυθμίσεις των κεφαλαιαγορών. Θα στηριχθούν τα αποτελεσματικά μητρώα πιστώσεων και οι εναλλακτικές πηγές χρηματοδότησης, για τη διευκόλυνση των επενδύσεων και την αύξηση των εξαγωγών. Οι μεταρρυθμίσεις αυτές θα ενθαρρύνουν την αύξηση του δανεισμού σε τοπικό νόμισμα σε στενή συνεργασία με τους διεθνείς χρηματοδοτικούς οργανισμούς.
6. Θα δοθεί στήριξη σε νέες ευκαιρίες απασχόλησης σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο, μέσω της υλοποίησης προγραμμάτων της ΕΕ που έχουν ως στόχο τη διαφοροποίηση της οικονομικής δραστηριότητας και τη μείωση των ανισοτήτων, ιδίως μεταξύ των νέων πολιτών. Η νέα πρωτοβουλία «Δήμαρχοι για την οικονομική ανάπτυξη» θα συμβάλει στην κινητοποίηση των τοπικών αρχών για την υλοποίηση ευφύων στρατηγικών τοπικής οικονομικής ανάπτυξης. Η υλοποίηση έργων περιφερειακής ανάπτυξης, μεταξύ άλλων στη γεωργία, θα βοηθήσει περαιτέρω στην επίτευξη του σκοπού αυτού.
7. Θα προαχθεί η εναρμόνιση των ψηφιακών αγορών μεταξύ των χωρών εταίρων και με την ΕΕ, στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «EU4Digital», προκειμένου να αρθούν τα υφιστάμενα εμπόδια και οι φραγμοί στις πανευρωπαϊκές επιγραμματικές υπηρεσίες για τους πολίτες, τις δημόσιες διοικήσεις και τις επιχειρήσεις. Στο πλαίσιο αυτό, η συνεργασία θα επικεντρωθεί στη στήριξη των χωρών εταίρων για την ενίσχυση της ανεξαρτησίας των εθνικών ρυθμιστικών αρχών για τις τηλεπικοινωνίες, την εναρμόνιση της κατανομής του ραδιοφάσματος και των τιμών περιαγωγής, την εφαρμογή εθνικών στρατηγικών για την ανάπτυξη ευρυζωνικών δικτύων, την ασφάλεια στον κυβερνοχώρο, την ψηφιακή καινοτομία, τις διαλειτουργικές υπηρεσίες ηλεκτρονικής υγείας και τις ψηφιακές δεξιότητες, καθώς και την πιλοτική χρήση ηλεκτρονικών υπογραφών σε διασυνοριακό επίπεδο, το ηλεκτρονικό εμπόριο και τους ψηφιακούς διαδρόμους μεταφορών.

8. Θα υποστηριχθεί το εμπόριο ανάμεσα στην ΕΕ και τις χώρες εταίρους, καθώς και μεταξύ των χωρών εταίρων, μεταξύ άλλων, με την εφαρμογή των σφαιρικών και σε βάθος ζωνών ελεύθερων συναλλαγών για τους τρεις σχετικούς εταίρους, δηλαδή την Γεωργία, τη Δημοκρατία της Μολδαβίας και την Ουκρανία. Με διαφοροποιημένο τρόπο, η ΕΕ θα συνεχίσει να συζητά από κοινού με καθεμία από τις χώρες εταίρους, συμπεριλαμβανομένων της Αρμενίας, του Αζερμπαϊτζάν και της Λευκορωσίας, ελκυστικές και ρεαλιστικές εναλλακτικές δυνατότητες για να ενισχυθεί το αμοιβαίο εμπόριο και να προωθηθούν οι επενδύσεις, ώστε να λαμβάνονται υπόψη τα κοινά συμφέροντα, η μεταρρυθμισμένη επενδυτική πολιτική για την προστασία των επενδύσεων, καθώς και οι κανόνες του διεθνούς εμπορίου και τα διεθνή πρότυπα που αφορούν το εμπόριο, μεταξύ άλλων και στον τομέα της διανοητικής ιδιοκτησίας, και να βοηθηθούν ο εκσυγχρονισμός και η διαφοροποίηση των οικονομιών.

Ενίσχυση των θεσμών και χρηστή διακυβέρνηση

9. Θα ενισχυθούν το κράτος δικαίου και οι μηχανισμοί καταπολέμησης της διαφθοράς, μέσω της στήριξης της δημιουργίας και περαιτέρω ανάπτυξης των βιώσιμων δομών για την πρόληψη και την καταπολέμηση της διαφθοράς, την ενίσχυση της διαφάνειας και την καταπολέμηση της νομιμοποίησης εσόδων από παράνομες δραστηριότητες. Στο πλαίσιο αυτό, θα καταβληθούν προσπάθειες για τη δημιουργία αποτελεσματικών συστημάτων δήλωσης περιουσιακών στοιχείων και συγκρούσεων συμφερόντων με βάσεις δεδομένων εύκολης αναζήτησης, για τη λήψη μέτρων με στόχο την υλοποίηση των εφαρμοστέων διεθνών συστάσεων σχετικά με τη χρηματοδότηση των πολιτικών κομμάτων, την ανεξαρτησία των φορέων καταπολέμησης της διαφθοράς, την ανάπτυξη νομικού πλαισίου και μηχανισμών ανάκτησης και διαχείρισης περιουσιακών στοιχείων, καθώς και αποτελεσματικών εργαλείων για οικονομικές έρευνες.

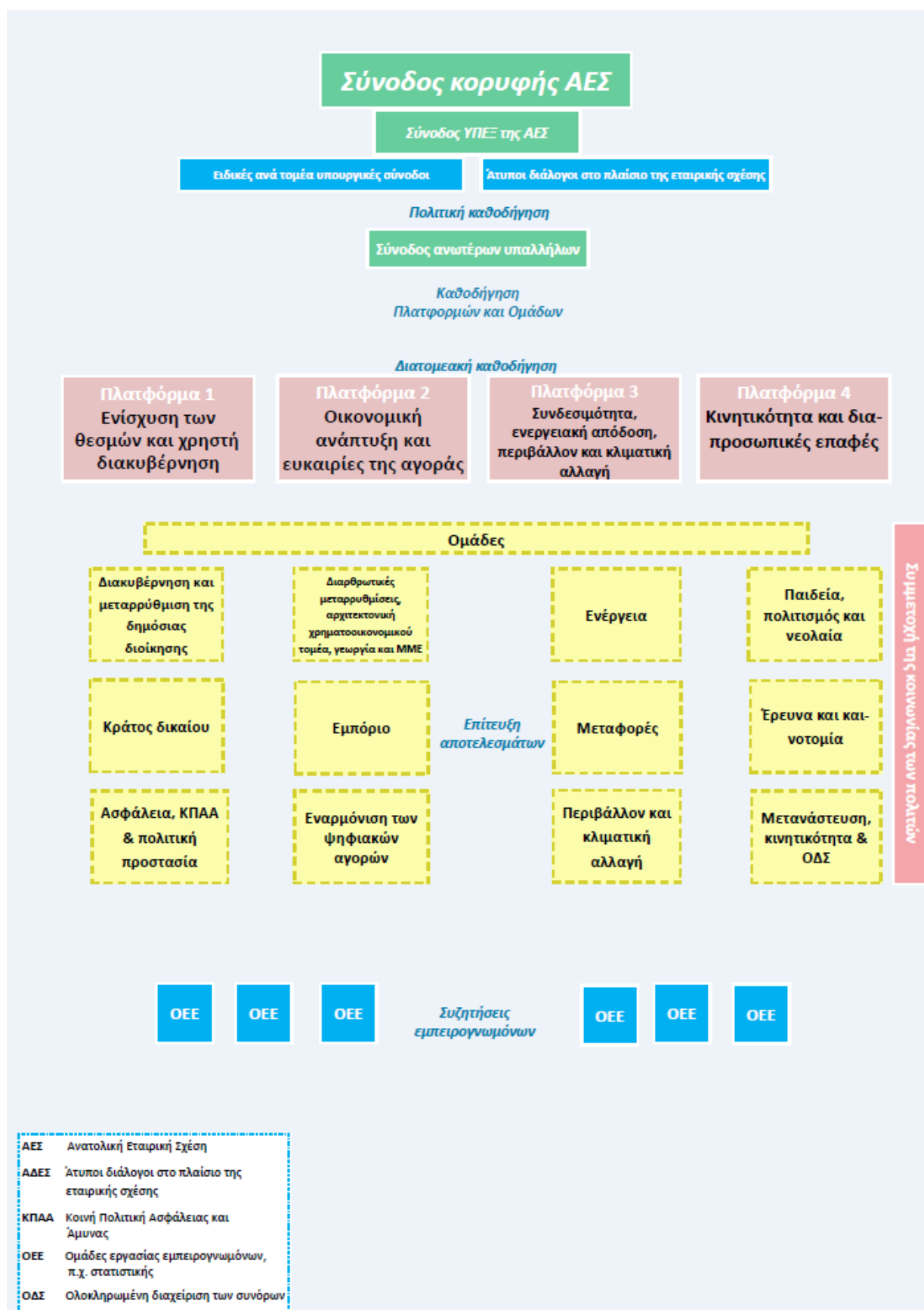
10. Θα έχει καίρια σημασία η υλοποίηση βασικών μεταρρυθμίσεων, σύμφωνα με τα ευρωπαϊκά πρότυπα, στους τομείς της ανεξαρτησίας, της αμεροληψίας, της αποτελεσματικότητας και της λογοδοσίας του δικαστικού συστήματος, μεταξύ άλλων με τη δημιουργία συναφών ηλεκτρονικών εργαλείων, παραδείγματος χάριν, για την ανάθεση των υποθέσεων με αντικειμενικά και προκαθορισμένα κριτήρια. Η ύπαρξη ιστορικού επιδόσεων για τη διαφανή και αξιοκρατική πρόσληψη και προαγωγή των δικαστών, η καταγγελία πειθαρχικών παραβάσεων, η βελτίωση της πρόσβασης στη δικαιοσύνη, η ολοκληρωμένη και αποτελεσματική κατάρτιση του δικαστικού σώματος, η ουσιαστική μείωση των συσσωρευμένων υποθέσεων αστικού και ποινικού δικαίου και η βελτίωση της εκτέλεσης των δικαστικών αποφάσεων, όπως εκτιμώνται με βάση τη δέσμη δεικτών που έχουν συμφωνηθεί, θα συμβάλουν στην εμπιστοσύνη του κοινού στα κρατικά θεσμικά όργανα.
11. Θα είναι καίριας σημασίας η υλοποίηση μεταρρυθμίσεων στη δημόσια διοίκηση σύμφωνα με τις διεθνείς αρχές, προκειμένου να δημιουργηθεί μια επαγγελματική, μη πολιτικοποιημένη, υπεύθυνη δημόσια διοίκηση που θα σέβεται τους κανόνες δεοντολογίας. Η κατάσταση στρατηγικών σε εθνικό επίπεδο σύμφωνα με τις διεθνείς αρχές, καθώς και η βελτίωση της νομοθεσίας περί δημόσιας διοίκησης, η πρόσβαση του κοινού στις πληροφορίες, η ύπαρξη προσβάσιμων διοικητικών υπηρεσιών προσανατολισμένων στην παροχή υπηρεσίας, η ενίσχυση της εποπτείας του προϋπολογισμού και η βελτίωση του θεσμικού πλαισίου για τις επίσημες στατιστικές θα καταδείξουν την επίτευξη προόδου στον τομέα αυτό. Θα διερευνηθεί η δυνατότητα εκπόνησης προγράμματος επιτόπιας παρακολούθησης της εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων.
12. Η ενίσχυση της συνεργασίας στον τομέα της ασφάλειας και της διαχείρισης του κινδύνου καταστροφών θα στηρίζει τους εταίρους, με σκοπό την καλύτερη προετοιμασία για την αντιμετώπιση κρίσεων και καταστροφών. Μέσω της στήριξης, μεταξύ άλλων για τη δημιουργία ικανοτήτων με σκοπό την καταπολέμηση του οργανωμένου εγκλήματος, οι εταίροι θα είναι πιο ανθεκτικοί σε υβριδικές απειλές, συμπεριλαμβανομένων της ασφάλειας στον κυβερνοχώρο και του μετριασμού των χημικών, βιολογικών, ραδιολογικών και πυρηνικών κινδύνων που πηγάζουν από εγκληματική ενέργεια, ατύχημα ή φυσικά αίτια. Η ενίσχυση του διαλόγου για την ασφάλεια και της πρακτικής συνεργασίας ΚΠΑΑ, συμπεριλαμβανομένης της ενίσχυσης των ευκαιριών κατάρτισης και της οικοδόμησης ικανοτήτων στο πλαίσιο του χώρου Κοινής Πολιτικής Ασφάλειας και Άμυνας/Κοινής Εξωτερικής Πολιτικής και Πολιτικής Ασφάλειας (ΚΠΑΑ/ΚΕΠΠΑ), θα στηρίζει τις συμβολές από τις χώρες εταίρους στις ευρωπαϊκές στρατιωτικές και μη στρατιωτικές αποστολές και επιχειρήσεις.

13. Θα στηριχθεί ενεργά η επίτευξη προόδου στην επέκταση του κεντρικού διευρωπαϊκού δικτύου μεταφορών (ΔΕΔ-M), συμπεριλαμβανομένων του οδικού και σιδηροδρομικού δικτύου, των λιμένων και αερολιμένων και των εσωτερικών πλωτών οδών, ακολουθώντας ένα ενδεικτικό μακροπρόθεσμο επενδυτικό σχέδιο δράσης για την ολοκλήρωση του δικτύου ΔΕΔ-M έως το 2030. Η δημιουργία των απαιτούμενων συνδέσεων στο επεκταθέν κεντρικό δίκτυο και η εξάλειψη των σημείων συμφόρησης στην εφοδιαστική αλυσίδα μεταφορών, μεταξύ άλλων μέσω της ενίσχυσης της αποτελεσματικότητας των υφιστάμενων δικτύων μεταφορών, θα διευκολύνουν τις μεταφορές, στηρίζοντας έτσι τις οικονομικές συναλλαγές. Η αύξηση της αποτελεσματικότητας των διαδικασιών διέλευσης των συνόρων και η μείωση των διοικητικών, τεχνικών και άλλων εμποδίων θα διευκολύνουν τις βιώσιμες και αυξημένες μεταφορικές ροές εμπορευμάτων. Η βελτίωση της οδικής ασφάλειας και η πρόοδος όσον αφορά τις συμφωνίες περί Κοινού Εναέριου Χώρου θα ενισχύσουν περαιτέρω τη διασυνδεσιμότητα των συστημάτων μεταφορών.
14. Η ασφάλεια του ενεργειακού εφοδιασμού θα αυξηθεί μέσω της ενισχυμένης διασυνδεσιμότητας φυσικού αερίου και ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ των χωρών εταίρων, καθώς και μεταξύ αυτών και της ΕΕ. Η πρωτοβουλία «EU4Energy» θα παράσχει στήριξη για την επίτευξη μεγαλύτερου βαθμού αποτελεσματικότητας και διαφάνειας στις αγορές ενέργειας. Θα παρέχεται συνεχής υποστήριξη στην υπάρχουσα συνεργασία στο πλαίσιο της Ενεργειακής Κοινότητας, η οποία θα βοηθήσει τις ανατολικές χώρες εταίρους να εκπληρώσουν τις συναφείς δεσμεύσεις που έχουν αναλάβει. Στο πλαίσιο αυτό, ο εκσυγχρονισμός του ουκρανικού συστήματος μεταφοράς φυσικού αερίου και των εγκαταστάσεων αποθήκευσης, η θέση σε λειτουργία του στρατηγικής σημασίας νότιου διαδρόμου μεταφοράς φυσικού αερίου και η περαιτέρω επέκτασή του προς την Κεντρική Ασία, η υλοποίηση των διασυνδέσεων φυσικού αερίου Ungheni-Chişinău και Hermanowice-Bilche Volytsia, η ενίσχυση της διασύνδεσης ηλεκτρικής ενέργειας μεταξύ της Γεωργίας και της Αρμενίας, καθώς και η δημιουργία των προϋποθέσεων για την πιθανή ενσωμάτωση των συστημάτων ηλεκτρικής ενέργειας της Ουκρανίας και της Μολδαβίας με το ευρωπαϊκό δίκτυο θα καταδείξουν την κοινή δέσμευση και την πρόοδο στον τομέα αυτό.

15. Θα ληφθούν αποφασιστικά μέτρα για να ακολουθηθούν πορείες ανάπτυξης με ανθεκτικότητα στην κλιματική αλλαγή και χαμηλές εκπομπές άνθρακα, για να βελτιωθεί η ενεργειακή απόδοση και η χρήση ανανεώσιμων πηγών ενέργειας, καθώς και για να μειωθούν οι εκπομπές αερίων του θερμοκηπίου, σε ευθυγράμμιση με τη συμφωνία των Παρισίων για την κλιματική αλλαγή. Τα μέτρα αυτά θα περιλαμβάνουν την εφαρμογή των σχεδίων δράσης για τη βιώσιμη ενέργεια και το κλίμα μέσω του προγράμματος του Συμφώνου των Δημάρχων, τη στήριξη των ΜΜΕ για βιώσιμη απόδοση, την εξασφάλιση συνεργειών μεταξύ των προγραμμάτων «EU4Business», «EU4Energy» και «EU4Innovation», την αποδέσμευση χρηματοδότησης για πράσινες επενδύσεις, τη στήριξη για την κατάστροψη εθνικών στρατηγικών για τη μείωση των αερίων θερμοκηπίου, καθώς και τη δημιουργία εθνικών μηχανισμών εποπτείας των εκπομπών, υποβολής εκθέσεων και εξακρίβωσης εκπομπών· τέλος, θα περιλαμβάνουν και περαιτέρω προσπάθειες για την ανάπτυξη εθνικών πολιτικών προσαρμογής.
16. Θα ενισχυθεί η προστασία του περιβάλλοντος, ο μετριασμός της κλιματικής αλλαγής και η προσαρμογή σε αυτήν, με τη βελτίωση της διαχείρισης των υδάτινων πόρων και της διασυνοριακής συνεργασίας, με την ενσωμάτωση περιβαλλοντικών και κλιματικών στόχων σε τομεακές πολιτικές, με την ανάπτυξη της χρηστής διακυβέρνησης στον τομέα του περιβάλλοντος και με την ενίσχυση της περιβαλλοντικής ευαισθητοποίησης. Θα εξασφαλισθεί στήριξη για τη μετάβαση σε μια πιο πράσινη και κυκλική οικονομία. Μεταξύ των βασικών μέτρων στον τομέα αυτόν περιλαμβάνονται η εκπόνηση σχεδίων διαχείρισης των λεκανών απορροής ποταμών, ο προσδιορισμός των περιβαλλοντικών κινδύνων για τη Μαύρη Θάλασσα, η εκπόνηση νομοθεσίας για τις στρατηγικές περιβαλλοντικές εκτιμήσεις και τις εκτιμήσεις αντικτύπου, η βελτίωση της πρόσβασης σε δεδομένα σχετικά με το περιβάλλον και η προώθηση της βιώσιμης εκμετάλλευσης των έμβιων θαλάσσιων πόρων.

17. Η πρόοδος όσον αφορά την κινητικότητα θα προαχθεί μέσω της παρακολούθησης της συνεχούς εκπλήρωσης των κριτηρίων αξιολόγησης για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων από τη Γεωργία, τη Δημοκρατία της Μολδαβίας και την Ουκρανία, με την εξέταση, σε εύθετο χρόνο και εάν το επιτρέψουν οι συνθήκες, της δυνατότητας έναρξης διαλόγου για την ελευθέρωση του καθεστώτος θεωρήσεων με την Αρμενία και το Αζερμπαϊτζάν αντίστοιχα –υπό την προϋπόθεση ότι πληρούνται οι όροι για ορθώς διαχειριζόμενη και ασφαλή κινητικότητα, μεταξύ των οποίων η αποτελεσματική εφαρμογή των συμφωνιών μεταξύ των μερών για την απλούστευση της έκδοσης θεωρήσεων και για την επανεισδοχή– και, περαιτέρω, με τη σύναψη της συμφωνίας για την απλούστευση της έκδοσης θεωρήσεων και της συμφωνίας επανεισδοχής με τη Λευκορωσία. Θα συνεχιστεί η στήριξη για την υλοποίηση των υφισταμένων εταιρικών σχέσεων κινητικότητας, μεταξύ άλλων με στόχο τη βελτίωση της διαχείρισης της μετανάστευσης στις χώρες εταίρους. Η υλοποίηση της ολοκληρωμένης διαχείρισης των συνόρων μέσω ενός εκσυγχρονισμένου δικτύου μεθοριακών σημείων διέλευσης μεταξύ των χωρών εταίρων, καθώς και μεταξύ αυτών και των κρατών μελών της ΕΕ, θα διευκολύνει την κινητικότητα, ενώ παράλληλα θα αυξήσει την ασφάλεια και θα συμβάλει στην ενίσχυση των εμπορικών ροών.
18. Θα ενισχυθούν ουσιαστικά οι επενδύσεις στις δεξιότητες, την επιχειρηματικότητα και την απασχολησιμότητα των νέων, ιδίως μέσω της ενισχυμένης «δέσμης για τη νεολαία», που παρουσιάστηκε από την ΕΕ στο πλαίσιο της πρωτοβουλίας «EU4Youth», η οποία θα περιλαμβάνει νέο πρόγραμμα κινητικότητας για τους νέους και στοχοθετημένες δράσεις μέσω χαρτών πορείας για τη συμμετοχή των νέων, με ιδιαίτερη έμφαση στο πνεύμα πρωτοβουλίας, την κινητικότητα και την ποιότητα της τυπικής και της άτυπης εκπαίδευσης. Νέοι και εργαζόμενοι στον τομέα της νεολαίας θα επωφεληθούν από την αύξηση των δυνατοτήτων κινητικότητας στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus +. Η συμμετοχή των χωρών εταίρων στα προγράμματα Erasmus +, Δημιουργική Ευρώπη, COSME και Ορίζοντας 2020 ανοίγει νέες ευκαιρίες κινητικότητας για πανεπιστήμια, διοικήσεις, επιχειρήσεις, επαγγελματίες, φορείς του τομέα του πολιτισμού και των οπτικοακουστικών μέσων, καθώς και για νέους φοιτητές και ερευνητές, και συμβάλλει στην ανάπτυξη των κλάδων του πολιτισμού και της δημιουργικότητας. Η ενισχυμένη συνεργασία σε προγράμματα της ΕΕ θα υποστηρίζεται κατά περίπτωση και εφόσον κρίνεται σκόπιμο.

19. Θα ιδρυθεί Ευρωπαϊκό Σχολείο Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης, λαμβάνοντας υπόψη τις δραστηριότητες των κρατών μελών της ΕΕ, με σκοπό να παρέχει υψηλής ποιότητας εκπαίδευση σε μαθητές από τις χώρες εταίρους, να αυξήσει τις ευκαιρίες εκπαίδευσης και απασχόλησης των μαθητών αυτών, να προαγάγει τη συνεργασία, την πολυπολιτισμική κατανόηση, την ανοχή, τις θεμελιώδεις αξίες, να βελτιώσει την κατανόηση της Ευρωπαϊκής Ένωσης και της δέσμευσής της στην περιοχή, καθώς και να βελτιώσει τις γλωσσικές δεξιότητες. Ένα δίκτυο πανεπιστημίων των χωρών εταίρων θα επικεντρωθεί στην αριστεία στη διδασκαλία.
20. Θα προαχθεί η ενοποίηση των συστημάτων έρευνας και καινοτομίας της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και της ΕΕ, μέσω μιας νέας πρωτοβουλίας με τίτλο «EU4 Innovation», με στόχο την ενίσχυση της απασχόλησης και των προοπτικών σταδιοδρομίας των ερευνητών, τη χρηματοδότηση της έρευνας και της καινοτομίας σε ανταγωνιστική βάση και την προώθηση των εταιρικών σχέσεων έρευνας-επιχειρήσεων. Οι προσπάθειες θα έχουν ως στόχο την πλήρη πρόσβαση των ενδιαφερόμενων χωρών εταίρων σε όλα τα καθεστώτα χρηματοδότησης του προγράμματος «Ορίζοντας 2020» για τους ερευνητές. Οι μεταρρυθμίσεις των εθνικών συστημάτων δημόσιας έρευνας και καινοτομίας θα βελτιώσουν τις επιδόσεις και την ανταγωνιστικότητα. Η ενσωμάτωση στο πανευρωπαϊκό δίκτυο GEANT που συνδέει όλα τα εθνικά δίκτυα έρευνας και εκπαίδευσης σε ολόκληρη την Ευρώπη θα μειώσει περαιτέρω το ψηφιακό χάσμα.
-



Για να εξασφαλιστεί η αποτελεσματικότητα της νέας εξορθολογισμένης αρχιτεκτονικής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης και η συνεκτική δράση της, στο πλαίσιο της στρατηγικής κατεύθυνσης που ορίζει η διάσκεψη κορυφής και της πολιτικής καθοδήγησης που παρέχουν οι υπουργικές συνόδους, οι πλατφόρμες αναδιαρθρώνονται τώρα ως διατομεακά φόρουμ, σε ευθυγράμμιση με τους τέσσερις βασικούς τομείς συνεργασίας που συμφωνήθηκαν κατά τη σύνοδο κορυφής της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης στη Ρίγα το 2015. Θα χρησιμεύσουν ως διεπαφή μεταξύ των ομάδων (όπου θα πραγματοποιούνται διεξοδικές συζητήσεις) και των συνόδων των ανωτέρων υπαλλήλων (που θα παρέχουν γενική καθοδήγηση, θα αξιοποιούν τις συνέργειες και θα παρακολουθούν τη συνολική διαδικασία). Οι πλατφόρμες θα δίνουν πολιτική καθοδήγηση για τις εργασίες των ομάδων και θα υποβάλλουν σχετικές εκθέσεις στις συνόδους των ανωτέρων υπαλλήλων. Αυτή η αρχιτεκτονική της Ανατολικής Εταιρικής Σχέσης θα καταστεί λειτουργική μέσω διαδικασίας χωρίς αποκλεισμούς, προσανατολισμένης στα αποτελέσματα. Η ΕΕ και οι χώρες εταίροι θα συμφωνήσουν επί του προγράμματος εργασίας και της μεθοδολογίας, με έμφαση στην επίτευξη αποτελεσμάτων, ιδιαίτερα σε ό,τι αφορά τους 20 στόχους για το 2020. Η κοινωνία των πολιτών, συμπεριλαμβανομένων, κατά περίπτωση, των κοινωνικών εταίρων και του επιχειρηματικού κόσμου, θα πρέπει να συμμετέχει πλήρως στην ανανεωμένη διαδικασία και στην επίτευξη αυτών των στόχων.
